

ת"פ 46336/08/18 - א' ה' נגד מדינת ישראל - התביעה המשטרית, המחלקה לחקירות שוטרים ומחלקת המשמעת של משטרת ישראל, יהונדב לביא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 46336-08-18 מדינת ישראל נ' ה'

מספר בקשה: 6

לפני כבוד השופט איתי הרמלין
המבקש:

א' ה'
ע"י עו"ד אבירן אסבן

נגד

המשיבים:

1. מדינת ישראל - התביעה המשטרית, המחלקה לחקירות שוטרים ומחלקת המשמעת של משטרת ישראל.
2. באמצעות עו"ד רינת יצחקי
3. יהונדב לביא
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

החלטה בבקשה לפרסום קלטת חקירה

1. המבקש היה נאשם בתיק פלילי, אך בטרם שמיעת הראיות בתיק הודיעה התביעה המשטרית כי היא חוזרת מכתב האישום נגדו, ובהסכמתו כתב האישום נגדו בוטל (הכוונה היא שהסכים לכך שכתב האישום יבוטל מבלי שהוא יזוכה מן האשמה). במועד שבו הודיעה התביעה על החזרה מן האישום העלה סניגורו של המבקש טענות קשות נגד המשטרה. לדבריו, השוטרים "פגעו פגיעה קשה ומהותית בזכות יסוד בסיסית מהותית חוקתית לנהל משפט הוגן במדינת ישראל. אותה פגיעה הביאה למסירת הודאה והפללה עצמית שלא באופן חופשי ומרצון... השוטרים אשר ניצלו את פער הכוחות העצום לרעה אל מול האזרח הקטן שהוא ניצב לבדו אל מול חוקריו ומתמודד עם חשדות כבדים במצב רגשי של לחץ וחוסר וודאות וחשש מפני ההליך הפלילי והשלכותיו". הסניגור הוסיף כי "התמונה שעולה מן התיק מדאיגה ומעלה שאלות קשות של אמון הציבור".

2. סמוך לאחר ביטולו של כתב האישום הגיש המבקש בקשה להתיר פרסום קלטת וידאו המתעדת את חקירתו. המבקש מנמק את בקשתו בכך שקיים אינטרס ציבורי בהבאת מידע בדבר אופן ניהולה של החקירה המשטרית בתיק זה בפני הציבור. המבקש עותר לכך שהפרסום יעשה תוך טשטוש פניו ואי פרסום פרטיו האישיים לרבות מקום

עמוד 1

עבודתו ומקום מגוריו. בא כוח המבקש טוען כי העקרונות של חופש הביטוי ופומביות הדין תומכים בבקשתו. ההצדקות הרגילות לאיסור פרסום קלטת המתעדת חקירה הן לדברי הסניגור הגנה על פרטיות הנחקר ושמירה על טוהר ההליך. הצדקות אלה אינן מתקיימת במקרה זה כיוון שהנחקר הוא המבקש את הפרסום והאישום נגדו בוטל ממילא.

3. התביעה מתנגדת לפרסום הקלטת המתעדת את החקירה בטענה שפרסומה יפגע בפרטיותו של החוקר שניהל אותה. עוד טוענת התביעה שהמבקש הגיש תלונה במחלקה לחקירות שוטרים, שהחליטה להעביר את התלונה לטיפול מחלקת המשמעת של משטרת ישראל שטרם קיבלה החלטה בתלונה. הואיל והמבקש הגיש גם ערר על החלטת המחלקה לחקירות שוטרים - תלויה ועומדת הבקשה למעשה הן בפני מח"ש והן בפני מחלקת המשמעת. לפיכך, קיים חשש לפי התובעת כי שידור הקלטת יפגע בזכותו של החוקר להליך הוגן. התובעת הוסיפה וטענה כי טענות הסניגור שהועלו בדיון שבו חזרה התביעה מן האישום לא הוכחו, ושידור הקלטת המתעדת חקירה אחת בלבד, עשוי ליצור תמונה מעוותת של החקירה.

4. המחלקה לחקירות שוטרים הודיעה כי אינה מתנגדת לשידור הקלטת ומחלקת המשמעת של המשטרה הודיעה כי כיוון שהוגש ערר על החלטת מח"ש אין היא מטפלת כרגע בתיק זה.

5. החוקר יהונדב לביא ביקש שלא אאשר את פרסום הקלטת. החוקר ציין כי הוא רואה בבקשה לפרסם את הקלטת "ניסיון להוציא דברים מהקשרם, להעביר מסר שגוי לציבור" על המשטרה בכלל ועליו אישית. לטענת החוקר, הפרסום יכול להוביל לפגיעה בשמו הטוב ובפרטיותו, שכן לדבריו הוא "מתנהל ביושר ואין הדבר אופייני ומאפיין" אותו.

הכרעה

6. סעיף 13 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), תשס"ב-2002 קובע כי "המפרסם תיעוד חזותי או קולי של חקירה, כולו או חלקו, בלא רשות בית משפט, דינו - מאסר שנה";

7. תכליתו של האיסור שהובא לעיל היא "על מנת להגן על כבודו של הנחקר המוסרט בוידאו כשהוא במצב ירוד ואף משפיל" (הואיל ובספר החוקים מופיעה הפניה שגויה להצעת החוק המקורית מובאים הדברים כאן מתוך דברי ההסבר להצעת חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) (תיקון - פרסום הקלטת חקירה), תשס"ג-2002 - הצעת חוק פרטית 4127/15 הונחה על שולחן הכנסת ב-14.10.2002).

8. הואיל ותכליתו הברורה של איסור פרסום קלטת החקירה היא הגנה על כבודו של הנחקר, ברי כי כאשר הנחקר הוא שמבקש את הפרסום הנטייה תהיה להתיר את הפרסום מכוח עיקרון העל של חופש הביטוי.

9. הואיל והן מח"ש והן יחידת המשמעת של משטרת ישראל לא התנגדו לפרסום נותר רק לדון בעמדות שהציגו

התביעה המשטרית והחוקר המתועד בקלטת.

10. אשר לטענות התביעה המשטרית שבהצגת הקלטת יהיה משום תיאור חלקי בלבד של החקירה ויצירת תמונה מעוותת שלה, הרי שהן חורגות ממסגרת השיקולים שעל בית המשפט לשקול. בית המשפט מצמצם את מעורבותו בחופש הביטוי ואינו משמש עורך של כתבות עיתונאיות. הדרך להתמודד עם שידורו של מידע חלקי היא כמובן במסירת מידע נוסף ולא באיסור מסירת המידע החלקי. הטענה אודות זכותו של החוקר להליך הוגן נטענה על ידי התביעה המשטרית, אך לא נטענה על ידי החוקר עצמו. משקלה של טענה זו הוא מוגבל ממילא כיוון שאין טענה שמדובר בשידור חומר בלתי קביל שלא יובא בפני מי שיקבל את ההחלטה הסופית בעניינו של השוטר.

11. אשר לטענה בדבר פגיעה בפרטיותו של החוקר ובשמו הטוב אם תשודר הקלטת, הרי שההגנה על אלה אינה תכליתו של סעיף 13 לחוק חקירת חשודים. חדר חקירות הוא מקום ציבורי וכאשר חוקר פועל בו במילוי תפקידו אין הוא נמצא במרחב פרטי (ראו לשם השוואה בש"א (ירושלים) 7499/04 **יגאל עמיר נ' ערוץ 10** (2004), שבו נקבע באופן שנוי במחלוקת שאפילו תא בבית הסוהר הוא בגדר מקום ציבורי). מצבו של החוקר הממלא את תפקידו שונה בהקשר זה ממצבו של הנחקר. מקובלת עלי ההבחנה של מיכאל בירנהק בספרו **[מרחב פרטי] הזכות לפרטיות בין משפט לטכנולוגיה** (הוצאת אוניברסיטת בר אילן, תשע"א), עמ' 69-74, שלפיה לא המקום בלבד הוא הקובע אם קיימת זכות לפרטיות, אלא בעיקרו של דבר מדובר בקביעה נורמטיבית המבוססת הן על האינטרס הציבורי בחשיפת הנעשה באותו מקום ציבורי והן בציפיות הסבירות של מי שנמצא באותו מקום. אינני סבור כי אצל חוקר המנהל חקירה, שידוע לו היטב שהיא מצולמת, מתגבשת ציפיה שהקלטת החקירה לא תפורסם ברבים, ואם קיימת ציפיה סובייקטיבית כזו הרי שמדובר בציפיה שאינה סבירה. ברי כי חוקר היושב לבדו בחדר בתחנת המשטרה זכאי להגנות מסוימות על פרטיותו, אך כאשר הוא חוקר חשוד בחדר מצולם ונשמעות טענות אודות אופי החקירה, אינטרס הציבור הוא שהחקירה תהיה גלויה לציבור וניתן יהיה לפרסם את תוכנה. בהקשר זה יש לזכור את אמרתו של שופט בית המשפט העליון האמריקאי לואי ברנדייס שלפיה "אור השמש הוא המחטא הטוב ביותר". החובות להגן על פרטיותו של החוקר ועל שמו הטוב אינן נגזרות מהוראות סעיף 13 לחוק חקירת חשודים, אלא מחוק הגנת הפרטיות ומחוק איסור לשון הרע. כלומר, התרת פרסום הקלטת לפי סעיף 13 לחוק חקירת חשודים אינה משחררת את מי שיפרסם את הקלטת מחובותיו לשמור על פרטיותו של החוקר ועל שמו הטוב בהתאם להוראות אותם חוקים במקום שהם קובעים מגבלות רלבנטיות.

12. לנוכח כל האמור לעיל וככל שהדבר נוגע למגבלה הקבועה בסעיף 13 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), תשס"ב-2002 אני מתיר את פרסום הקלטת באופן שלא יחשפו פרטים מזהים של הנחקר לרבות שמו, פניו, מקום מגוריו ומקום עבודתו.

13. על מנת לאפשר להגיש ערעור על החלטה זו אני מעכב את כניסתה לתוקף עד ליום 8.12.2019 בשעה 12:00.

14. המזכירות תשלח החלטה זו בפקס לצדדים והתביעה תמסור אותה לחוקר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, ו' כסלו תש"פ, 04 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.